

EUROOPA LIIT

Regioonide Komitee

ETKRide järelevalve aruanne 2013

Uue ühtekuuluvuspoliitika suunas

Kokkuvõte

**Käesoleva kokkuvõtte koostas METIS GmbH (autorid: Jürgen Pucher,
Alexandra Frangenheim ja Alice Radzyner).
See ei väljenda Regioonide Komitee ametlikke seisukohti.**

Täiendav teave Euroopa Liidu ja Regioonide Komitee kohta on kättesaadav internetis aadressidel <http://www.europa.eu> ja <http://www.cor.europa.eu>.

© Euroopa Liit, veebruar 2014

Osaline kasutamine on lubatud, kui allikat mainitakse selgesõnaliselt.

Kokkuvõte

Regioonide Komitee avaldab regulaarselt Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) arengu järelevalvearuandeid. 2013. aasta lõpuks oli kokku loodud 43 ETKRi, mis koondasid ligikaudu 750 üleriigilist, kohalikku ja piirkondlikku asutust 20 liikmesriigis. Praegu on moodustamisel veel 16 rühmitust.

Õigusraamistik ja juhtimine

Määrus (EL) nr 1302/2013, millega muudetakse määrust (EL) nr 1082/2006 Euroopa Territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta, võeti vastu 17. detsembril 2013 ja jõustub 22. juunil 2014. Need muudatused lihtsustavad menetlusi ja laiendavad ETKRiks kõlblike üksuste ulatust, pakkudes võimalusi ETKRide tegevuse lihtsustamiseks kooskõlas Regioonide Komitee soovitustega. Muud määrused uue ühtekuuluvuspoliitika kohta avavad ETKRidele uusi väljavaateid.

Võrreldes 2012. aastaga ei ole olemasolevate liikmesriikide olukord 2013. aasta lõpuks muutunud. Riiklikud sätted on vastu võetud peaaegu kõigis ELi liikmesriikides, välja arvatud liitriigid Austria, Belgia ja Saksamaa.

Horvaatia ühinemine ELiga 1. juulil 2013 avab uusi väljavaateid uute ETKRide loomiseks ja märgib seega uue etapi algust rühmituste arenguteel. Horvaatia kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on väga aktiivsed osalejad sellistes ETKRi projektides nagu Kesk-Euroopa transpordikoridor. Regioonide Komitee tegi märkimisväärseid jõupingutusi, et võtta ETKRid ajakavasse kõigi Horvaatia ühinemiseelsete ettevalmistuste jooksul.

Horvaatia rakendas ETKR määruse aktiga, mis jõustus 1. juulil 2013.

Aruanne ETKRide hetkeolukorra kohta

2013. aastal või 2012. aasta lõpus loodud ETKRid

2012. aasta lõpust 2013. aasta lõpuni on loodud üksteist ETKRi (2012. aastal loodi kuus). Uued ETKRid asuvad enamasti Kesk-Euroopas ja nende peamine eesmärk on institutsioonilise raamistiku loomine olemasolevatele projektidele või programmidele ja seega nende tavapärase funktsioonide täitmine.

Tabel 1. Juhtumiuuringuna lisatud uued ETKRid

Nr	Nimi	Riigid	Erijooned	Asutamine
1	Via Carpatia EGTC	HU, SK	Kahe NUTS 3 tasandi liikmega ETKR on loodud üldist koostööd silmas pidades.	31.5.2013
2	Parc Marin International des Bouches de Bonifacio	FR, IT	ETKR on loodud piiriülese koostöö tugevdamiseks rahvusvahelises merepargis.	11.3.2013
3	EGTC Tritia	CZ, PL, SK	Nelja piirkonna vahelise koostöö eesmärk on toetada sotsiaalset ja majanduslikku ühtekuuluvust.	25.2.2013
4	EGTC Euroregione "Senza Confini"	AT, IT	Kahe liikmesriigi partnerluse peaesmärk on koostöö kolme piirkonna vahel majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks.	21.12.2012
5	EGTC Spoločný región limited	CZ, SK	ETKR koosneb Slovakkia ja Tšehhi Vabariigi piiriala 22 omavalitsusest. Selle eesmärk on pakkuda piiriülesele koostööle institutsioonilist raamistikku.	22.5.2013
6	GECT „Secrétariat du Sommet de la Grande Région"	BE, DE, FR, LU	Selle kümnest liikmest koosneva ETKRi eesmärk on Grande Régioni jätkuv tugevdamine ühisterritooriumina.	30.6.2013
7	EGTC TATRY Ltd.	PL, SK	Kahe piirkonnaga ETKR, mille eesmärk on Poola ja Slovakkia piiriülese koostöö uue 2014–2020 a. programmi projektide tõhusam ja tulemusrikkam rakendamine.	20.9.2013
8	EGTC Parc européen / Parco europeo Alpi Marittime - Mercantour	FR, IT	Piiriülese koostöö hõlbustamine ja edendamine kahe pargi territooriumil.	23.5.2013
9	EGTC Sajó-Rima / Slaná-Rimava	HU, SK	Nelja partneriga ETKR, mille eesmärk on koostöö põllumajanduse, tööstuse, kaubanduse ja turismi valdkonnas.	3.4.2013

Kaks viimast ETKRi, millest Regioonide Komiteele teatati, on Torysa ja Svinka, mõlemad Ungari ja Slovaki Vabariigi vahel. Nende peakorterid on vastavalt Sárzásadány (HU) ja Tolcsvas (HU). Need registreeriti 9. oktoobril 2013, kuid komitee hilise teavitamise tõttu neid käesolevas kokkuvõttes ei käsitleta.

2012. aastal loodud ETKRid

2012. aastal loodi kuus ETKRi. 2013. aastal olid need rühmitused veel varases arengustaadiumis. Eelkõige on tähelepanuväärne roll ETKRil EUKN, kuna selle liikmeteks on üksnes riigiasutused. Sellest rühmitusest võiks saada vahend valitsustevahelise koostöö teatavate valdkondade institutsionaliseerumiseks.

Enne 2012. aastat loodud ETKRid

Suur enamik enne 2012. aastat loodud ETKRe jätkab arenemist ja uute projektide rakendamist. Selles jaos analüüsitakse enne 2012. aastat loodud ETKRide olukorda ja pakutakse üksikasjalikku teavet oluliste näitajate kohta. Nende kaheksa ETKRi kohta pole osutunud võimalikuks esitada ajakohastatud teavet.

Lühiülevaade rühmitustest – uue ühtekuuluvuspoliitika suunas

Kvantitatiivses mõttes on ETKRide areng 2013. aastal hoogustunud. ETKRide üldine eesmärk on arengupartnerluste loomine. Aruandes käsitletud 41 rühmitust esindavad nüüd umbes 750 institutsiooni kogu ELis; asjaomaste institutsioonide territooriumil elab praegu umbes 76 miljonit elanikku¹. Partnerluste osalus varieerub väikesest kohalikest või piirkondlik-kohalikest koostööst kuni mitmetasandiliste partnerlusteni. Umbes pooled partnerlused on valdavalt kohalikud.

ETKRid Bánát-Triplex Confinium ja Eurodistrict Strasbourg-Ortenau on oma partnerlust laiendanud.

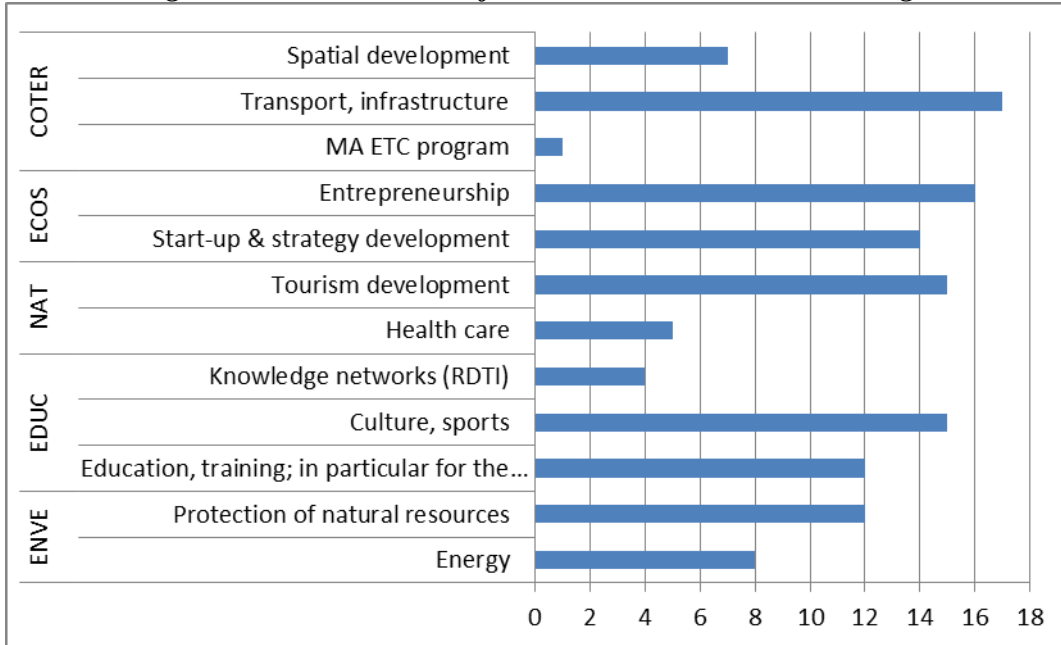
Tegevusvaldkonnad

Laias laastus vaadates on ETKRid seadnud eesmärgiks tegutseda väga erinevates valdkondades. Euroopa territoriaalse koostöö raamistikus töötavad rühmitused hõlmavad väga ulatuslikku ja erinevat tegevusvaldkondade skaalat. Enamikule ETKRidest on iseloomulikud laiaulatuslikud algatused, millega toetatakse poliitika väljatöötamise ja strateegiate loomise ühismeetmeid. Seda tüüpi ETKRidel on uuriv ja konsolideeriv lähenemisviis uute valitsemise ja ühtekuuluvuse viiside suhtes. Märkimisväärne hulk ETKRe ei määra oma koostöö teemasid ette kindlaks. Alltoodud graafik annab ülevaate peamistest sekkumisvaldkondadest. Ülekaalukas enamus ETKRidest tegeleb rohkem kui ühe alaga.

---

¹ Üleeuroopalist linnapoliitika võrgustikku EUKN ja mitmepoolse piiriülese koostööprogrammi korraldusasutusena tegutsevat ETKRi nende hulka arvatud ei ole.

Joonis 1. Regioonide Komitee komisjonidele vastavalt rühmitatud tegevusvaldkonnad

Allikas: Metis GmbH, ETKRide andmebaas

ETKRide võimalik roll Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raamistikus perioodil 2014–2020 (EL 2020)

Strateegiat „Euroopa 2020” kui üldist suunisdokumenti on selle mitmekülgse olemuse tõttu esmapilgul raske mõista. Seega visandati ETKRide võimalik panus strateegiasse „Euroopa 2020” niinimetatud seitsme juhtalgatuse alusel. Suurimat potentsiaali on praegu võimalik tuvastada juhtalgatustes „Ressursitõhus Euroopa” (energia ja jäätmekäitlus), „Noorte liikuvus” ja „Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava” (tingituna vajadusest võidelda eelkõige noorte kõrge tööpuudusega) ning „Innovaatiline liit”.

Perspektiiv perioodiks 2014–2020

Perioodiks 2014–2020 on uude ühtekuuluvuspoliitikasse lisatud valik uusi vahendeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide strateegilise mõõtme tugevdamiseks². Küsitlus näitas märkimisväärset huvi nende vahendite, eelkõige integreeritud piirkondlike investeeringute (ITI) vastu: 21 vastanud ETKRist huvitusid ITI instrumendist 15. Umbes pooled ETKRid tundsid huvi ühise tegevuskava ja kogukonna juhitava kohaliku arengu vastu. Siiski väljendasid mitu vastajat vajadust komisjoni jätkuva suunamise järele, sest üksnes pragmaatilised ja tõhusad rakenduseeskirjad võivad olla veenvaks argumentiks

² Euroopa Sotsiaalfondi kogemustest tulenev ühise tegevuskava rakendamine peaks rajanema rangel tulemustele orienteeritusel, põhinedes ülimalt standarditud meetmetel, mida saab käsitleda standardse ühikuhinnana.

Euroopa territoriaalse koostöö programmide juhtimisel, millega toetada viimati nimetatud vahendite edasiarendamist ja väljatöötamist.

Loomisel olevad ETKRid

Praegu on moodustamisel 16 rühmitust, neist kolmel on juba juriidilise isiku staatus. Kaks rühmitust on asutatud nn ebatavalisel eesmärgil: ETKR CODE 24 on järg INTERREG IVB projektile, eesmärgiga välja töötada Rotterdam–Genova koridori arendamine, ning ETKR „Cities of Ceramics” on loodud rahvusvahelise koostöö arendamiseks kunsti- ja käsitöökeraamika sektoris.

Tabel 2. Ülevaade moodustamisel olevatest ETKRidest (2013. aasta 31. detsembri seisuga)

Nr	Nimi	Staatus	Riigid
1	Agglomération franco-luxembourgeoise ‘Alzette-Belval’	Ootab teatamist Regioonide Komiteele	Prantsusmaa, Luksemburg
2	AEuCC - Cities of Ceramic ³	Ootab kinnitamist	Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Rumeenia
3	Medgidia – Silistra	Ootab kinnitamist	Bulgaaria, Rumeenia
4	Eurocidade Valença do Minho Tui	Ootab kinnitamist	Portugal, Hispaania
5	CODE 24 – Corridor Development Rotterdam-Genoa	Ettevalmistamisel	Madalmaad, Saksamaa, Šveits, Itaalia
6	CETC - Central European Transport Corridor	Ettevalmistamisel	Rootsi, Poola, Tšehhi Vabariik, Slovakkia, Ungari, Horvaatia, Sloveenia
7	Europe - building common future	Ettevalmistamisel	Ungari, Rumeenia
8	The Route of the Phocaceans	Ettevalmistamisel	Itaalia, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Malta
9	Eurodistrict TransOderana	Ettevalmistamisel	Saksamaa, Poola
10	ESPN 2020 programme	Ettevalmistamisel	EL 28 + 4
11	Békés-Arad	Idee tasandil	Rumeenia, Ungari
12	Pro Comitatu	Idee tasandil	Slovakkia (–)
13	Donauhanse	Idee tasandil	Saksamaa, Austria, Ungari, Serbia, Rumeenia, Bulgaaria, Ukraina
14	Euregio Meuse-Rhine	Idee tasandil	Belgia, Madalmaad, Saksamaa
15	Euroregion Corridor VIII	Idee tasandil	Itaalia, Albaania, Kreeka, Makedoonia, Bulgaaria

³ See rühmitus koondab 98 linna neljas riigis. Nende linnade geograafilised üksikasjad ei ole kättesaadavad, mistõttu rühmituse asukoht järgmisel leheküljel oleval kaardil on antud üldjoontes (asetseb nelja riigi keskpunktis)